

יש כמה מיני אנשים שלא יקומו בתחיית המתים

על זה כתוב: "מי ימלל גבורות ה' וגו'", (תהילים קו, ב), מי הוא זה שיכול למלל הגבורות שעושה הקדוש ברוך הוא בעולם תמיד, זה הגוף הראשון שהניח אינו נאבד, ויש לו קיום לעתיד לבא, שהרי עונשו סבל בכמה אופנים, והקדוש ברוך הוא אינו מקפח שכר כל בריה שברא, מלבד אלה שיצאו לגמרי מן האמונה שלו, ולא היה בהם טוב לעולם, ומלבד אלה שלא כרעו במודים, שאלו עושה הקדוש ברוך הוא מהם בריות אחרות^[מט], לפי שגוף ההוא לא יבנה עוד צורת בן אדם, ולא יקום לעולם.

המת בלא בנים יקום בתחיית המתים

אבל גופות ההם לא כן, [ועל זה כתוב, "אם אֶחָת יָקַח לוֹ וגו'"]^[ג] ומה עושה הקדוש ברוך הוא, בא וראה, זה הגואל אשר יגאלנו על ידי יבום, הוא מכניס רוח שלו שמה, ומניחו שם ונשתתף ונתערב באותו הכלי, והרוח הראשון ההוא שהיה באותו הכלי ונדבק בו והאי נשאר ואינו נאבד, ולפיכך זה הרוח שהניח באותו הכלי ונדבק שם, הוא רודף אחר רוח הראשון שהוא העיקר והיסוד שלו שיצא ממנו בהמיתה, ועל ידי היבום מביאו אליו ובונה אותו מחדש במקומו, בהמקום שהיתה בת זוגו, ובכך נמצאים שם ג' רוחות, אחד זה שהיה באותו הכלי ונשאר שם גם לאחר מיתה, ואחד זה רוח הערום שיצא בהמיתה ועל ידי היבום נמשך שמה, ואחד זה הרוח שהכניס היבם ונתערב בה, בג' רוחות אי אפשר לה להיות, ומה נעשה.

אלא כך הן אותן גבורות עליונות שעושה הקדוש ברוך הוא, זה הרוח שהכניס שמה יבם ההוא, בו מתלבשת נשמת המת במקום הלבוש של נשמת הגר, וזה הרוח עם הרוח הערום שחזר שמה להבנות, יהיו שניהם לבוש להנשמה העליונה של המת, וזה הרוח שהיה נשאר תחלה באותו הכלי מן המת פורח משם, והקדוש ברוך הוא מזמין לו מקום בסוד חלון הסלע שהוא באחורי כותלי הגן עדן, ונטמן שם, ונתעלה להיות מזומן לאותו הגוף הראשון שחי בתחלה, ועם זה הרוח יקום גוף ההוא.

זיו הזוהר
 מט. כאומרם ז"ל מאן דלא כרע במודים, לאחר ז' צריכה הנשמה לקחת לה על ידי יבום, שארה שנים נעשו שדרתו נחש. נ. פירוש, אם גוף אחר כסותה ועונתה של הגוף הראשון, לא יגרע ויבוקש

זוהר חלק ב' פרשת משפטים דף ק ע"ב

כל דבר בעולם עושה ה' מזה דברים

אלה הן אותן גבורות עליונות של המלך העליון הקדוש, ואין נאבד כלום, אפילו הבל הפה של אדם יש לו מקום, והקדוש ברוך הוא עושה מזה מה שעושה, ואפילו הדבור של אדם, או הקול שלו אין הוא דבר ריק, ולכולם יש להם מקום.

בת זוגו נעשית אימו

זה הגוף שנבנה על ידי היבום ויוצא לעולם בריה חדשה, אין לו בת זוג, ועל כן אין מכריזים עליו בשמים מזה, שהרי בת זוגו נאבדה ממנו, בת זוגו שהיתה לו נעשית אמו, ואחיו נעשה אביו.

זוהר חלק ב' פרשת משפטים דף קא ע"א

ברחמים אפשר לקבל אשה ששייכת לאחר

ואם תעלה בידו לקחת בת זוג, אין זה אלא ברחמים, שנזדמנה לו נקבה שעד עתה לא היה לה בן זוג, ועל זה למדנו שמא יקדמנו אחר ברחמים, אחר נקרא שאינה בת זוגו, והכל הוא על תקונו.

זוהר חלק ב' פרשת משפטים דף קא ע"ב

מה נעשה עם רוחו של אדם שמת והניח בנים

בן אדם סתם שבעולם כאשר נסתלק ממנו, הרי אָנוּ יודעים שהניח רוחו בהאשה שהיתה לו, והרוח נכנס שמה, מה נעשה מזה הרוח, אפשר נאמר שהוא נאבד, לא כן, אם היא לא נישאת לאיש אחר, יש לשאול מה נעשה מן אותו הרוח שהניח בה בעלה, וכן אם נשאית לאיש אחר יש לשאול מה נעשה מן הרוח שהניח בה בעלה הראשון, שהרי איש אחר בא עליה, שיתקיים רוח ברוח אי אפשר, שהרי זה שבא עליה עכשיו הכניס בה רוח, ובעלה הראשון שנסתלק בנים היו לו, וזה בעל השני אין הוא גואלו של הראשון, ובודאי אין שניהם יכולים להתקיים יחד בגוף האשה, ולומר שהראשון נאבד אי אפשר, מה נעשה ממנו.

זוהר חלק ב' פרשת משפטים דף קב ע"א

הרוח של בעלה שמת עם רוח בעלה החי אין מתיישבים יחד

בא וראה, כמה נפלאו גבורות המלך הקדוש שהוא עושה, ומי יכול למלל אותן, כאשר בעלה השני בא, ומניח רוחו באשה ההיא, רוח הראשון מקטרג בזה הרוח שהכניס השני, ואין מתיישבים יחד, ולפיכך אשה זו אין מתיישבת דעתה כראוי עם בעלה השני, לפי שהרוח הראשון מכשכש בה, ובכך היא זוכרת אותו תמיד, ותבכה עליו או תתאנח עליו, שהרי הרוח שלו מכשכש במעיה כנחש, ומקטרג עם רוח האחר שנכנס בה מבעלה השני, ועד זמן רב הם מקטרגים זה בזה.

אחד משני הרוחות מנצח לבסוף

ואם מנצח רוח השני לרוח הראשון, זה הראשון יוצא והולך לו, ולפעמים דוחה רוח הראשון לרוח השני, ונעשה לו מקטרג, עד שמוציאו מן העולם.

אם גבר רוח הראשון לא ישא אותה איש יותר

ועל כן למדנו, שמשנים ולהלאה לא ישא איש לאשה הזאת, שהרי מלאך המות מוחזק בה, ובני עולם אין מבינים, שזה הרוח הראשון כיון שהתגבר ונצח לזה רוח אחר השני, מכאן ולהלאה אל יתערב עוד איש אחר עמה.

הנושא אלמנה כמו שנכנס לאניה בים בשעת סערה ללא משוטות

חברים הלא ידעתי שבמקום זה יש לכם להקשות ולומר, אם כן נמצא שלא מת בדין בעלה השני, ולא דנו אותו למעלה, אבל בא וראה, שהכל הוא בדין שינצח פלוני לפלוני, או שלא יקטרג פלוני לפלוני, ומי שנושא אלמנה, כמי שנכנס לאניה בים בשעת רוח חזק בלי חבלים, ואינו יודע אם יעבור בשלום או שיטבע בתוך התהום.

אם הרוח השני גובר הרוח הראשון הולך לו

ואם זה שהכניס בה רוח השני, התגבר ונצח לרוח הראשון, רוח הראשון יוצא משם והולך לו, לאיזה מקום הולך, ומה נעשה ממנו.

הולך ומתגלה לאנשים ומודיע להם דברים

רוח ההוא יוצא והולך אל הקבר של אותו המת, ומשם הוא משוטט בעולם, ומתגלה בחלום לאנשים, ורואים אלה האנשים בחלום הצורה של המת ההוא, ומודיע להם ענינים לפי דרכו של עיקר הרוח הראשון שזה נמשך ממנו, וכמו שעיקר הרוח הראשון משוטט בעולם ההוא, כן משוטט זה הרוח ומודיע בעולם הזה.

אחר כן הולך לגן עדן יחד עם הרוח

וכן הוא הולך ומשוטט בעולם, ופוקד תמיד לקברו, עד הזמן שעקרי הרוחות יורדים לפקד קברי הגופים שלהם, ואז מתחבר זה הרוח בעיקר הרוח הראשון שלו, שמתלבש בהשני והולך לו, כשמגיע עיקר הרוח למקומו נתפשט מזה הלבוש, ונותנים מקום לרוח השני בהיכלות הגן עדן או מבחוץ, לפי דרכו של כל אחד ואחד, ושם נטמן.

המתים הבאים אל החיים כשמתפללים על קברם באים עם זה הרוח

וכאשר הרוחות פוקדים לזה העולם, והמתים נוקקים אל החיים, לא נוקקים לבוא אלא ברוח השני ההוא שנמשך ממנו, ובו מתלבש עיקר הרוח.

אם האשה לא היתה נישאת לא היה בעלה מתייגע כל כך

ואם תשאל שאם כן נמצא שנוולד מזה תועלת לעיקר הרוח, וזו האשה עשתה לו טובה בזה שנישאת לאיש אחר, לא כן, שאם לא היתה נישאת לאחר, וזה הרוח שבקרבה מבעלה הראשון לא היה נדחה על ידי הרוח של בעלה השני, אז תועלת היתה לו באופן אחר, שלא היה נצרך להיות נע ונד בעולם כמו שהיה, להזדקק אל החיים שבזה העולם, כמו שהיה משוטט אנה ואנה.

סיבה שנישאת האשה לשני כי השני הוא בן זוגה

ואם תשאל אם כן נמצא שזיווג השני של אשה זו לא היה מלמעלה^[נא], ולמה אמרו שעל פי השגחה נדחה איש מפני איש, ופירשתי ענין הדחיה, שזה בעל השני שנשא זו האשה היא בת זוגו ממש, והבעל הראשון לא היתה זו בת זוגו ממש, כי מתחלה היתה של השני, וכאשר הגיע זמנו נדחה הראשון מפני השני, תדעו שבדאי כך היא, שהרי לא נדחה רוחו של בעל הראשון שהיה באשה זו, אלא מפני שזה השני היא בת זוגו, וכל אלה שהשני נדחה מפני הראשון, הוא לפי שהראשון היה בן זוגה ולא השני, ולפיכך אין יכולים להתקיים יחדיו, ונדחה רוח השני מפני רוח הראשון.

אפילו שהשני הוא בן זוגה ממש אין האלמנה מחויבת להינשא לו

ולפיכך מי שנושא אלמנה, נאמר עליו: "ולא ידע כי בְּנִפְשׁוֹ הוּא" (משלי ז, כג), שאינו יודע אם הוא בת זוגו ממש או לא, אבל הלא אם האלמנה אינה רוצה להנשא, אף על פי שבא בן זוגה ממש, אין הקדוש ברוך הוא כופה אותה מן הדין^[נא], והקדוש ברוך הוא מזמין לזה האיש אשה אחרת, והאלמנה לא תכנס לדון בעולם ההוא בשביל זה, אף על פי שאין לה בן, שאין האשה מצווה על פריה ורביה כמו שנתבאר.

זוהר חלק ב' פרשת משפטים דף קב ע"ב

אלמנה שלא נישאת לאחר מיתתה מתחברת עם בעלה על ידי הרוח

אשה האלמנה שלא נישאת פעם שנית, אותו הרוח שהניח בה בעלה מה נעשה ממנו^[נא], יושב בה שנים עשר חודש, ובכל לילה ולילה יוצא על הקבר ופוקד להנפש וחוזר למקומו, ולאחר י"ב חודש, שנסתלק דינו של איש ההוא, שהרי כל אותן י"ב חודש הרוח שפל ועצב בכל יום, ולאחר השנים עשר חודש יוצא משם^[נא], והולך ועומד לפני שער הגן עדן, ופוקד לפרקים לבוא לזה העולם אל אותה הכלי שיצא ממנה, וכאשר אשה זו נסתלקת מן העולם, אז יוצא לקראתה רוח ההוא, ומתלבש בהרוח שלה, והיא זוכה בו לבוא עמו אצל בעלה, ומאירים שניהם כראוי בחבור אחד.

אלו שלא רצו להוליד ולכן הם מתגלגלים נושאים גרושות

אלה הבאים בגלגול שנתגרשו בגירושין מעולם ההוא, ואין להם בת זוג^[נא], מי הן הנשים שמזדווגות עמהם בעולם הזה, שהרי לכל האנשים יש להם בת זוג, מלבד אלה.

זיו הזוהר

הברירה בידה שלא תינשא לו, ויצמח מזה טובה יותר לבעלה הראשון. נג. זו תשובה על שאלה הראשונה משתי שאלות הנזכרות לעיל. נד. יש רוצים להוכיח מכאן, שלאחר י"ב חודש, אין סכנה כל כך לישא אלמנה. נה. הנשמה נתגרשה ממשכן העליון, לפי שלא רצה לקיים מצות פריה ורביה.

תקנה שגם הוא יקום בתחית המתים. נא. על פי השגחה העליונה, כיון שנתבאר שהברירה בידה, שאם לא היתה נישאת לאחר היתה עושה טובה יותר לבעלה המת, אם כן משמע שבידה תולה הדבר ולא גזרה מלמעלה. נב. לפי זה יתורץ, שאף על פי שבעלה השני נגזר לה מן השמים מכל מקום,

מי שמגרש אשתו ראשונה אפילו מזבח מוריד עליו דמעות

ראו כמה הן גדולות ונפלאות גבורות הבורא, למדנו, מי שמגרש אשתו הראשונה המזבח מוריד עליו דמעות, המזבח למה, אלא הרי אמרו שכל הנשים שבעולם בצורת אותו המזבח קיימות^[מ], ועל כן נוחלין אותן השבע ברכות, שכולן בקדושת השכינה הן, ואם הוא מגרשה, מחזיר הבנין לגרעון ולפגם, מפני מה, לפי שעל ידי זה מתחברים שני מיני גירושין ביחד^[מ].

זוהר חלק ב' פרשת משפטים דף קג ע"א

וזהו הסוד שכתוב: "וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתָת וְנָתַן בְּיָדָהּ וּגְו', וַיִּצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהִלְכָה וְהִיְתָה לְאִישׁ אַחֵר" (דברים כד, ב), ממה שנאמר: "וְהִלְכָה וְהִיְתָה לְאִישׁ" מובן מעצמו, שהיא אין הולכת אצל בעלה שגירש אותה, ולמה נכתב אחר, אלא כמו שאמרנו, אחר דוקא, אחר כתוב, ואחר נקרא, שכתוב: "וּמִמֶּעַרְפָּר אַחֵר יִצְמָחוּ" (איוב ח, יט)^[מ], ושני מיני גירושין מתחברים יחד, גירושין של עולם ההוא, וגירושין של עולם הזה^[מ], ומה שהיתה אשה זו קודם בצורה עליונה, נשפלה לצורה תחתונה.

כיון דהיתה לאיש אחר וירדה ממדרגתה לא טוב שבעלה הראשון גם ירד

נקרא אחר, ונקרא אחרון, אחרון מניין, שכתוב: "וְאֶחָרוֹן עַל עֶפְרָיִם יָקוּם" (איוב ט, כה), וכאן כתיב: "וּשְׁנָאָה הָאִישׁ הָאֶחָרוֹן, אוּ כִי יָמוּת הָאִישׁ הָאֶחָרוֹן" (דברים כד, ג) ולפיכך כתוב: "לֹא יוּכַל בְּעֵלָה הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר שְׁלַחָה לְשׁוּב לְקַחְתָּהּ", "לֹא יוּכַל", לא יקחנה צריך לומר, מהו "לֹא יוּכַל", אלא כיון שאשה זו נדבקה במדרגה ההיא שנקראת אחר, ונשפלה להשתעבד במדרגה תחתונה, לא רצה הקדוש ברוך הוא שזה בעלה הראשון ישוב ממדרגה שלו, לתת זרע ולהתדבק במדרגה ההיא שאינה שלו.

ובא וראה, אם אשה זו לא תנשא, אלא תזנה, אם ירצה בעלה מותר לו לשוב אליה, אבל אם נדבקה בנשואין לאחר הזה, לא יוכל בעלה הראשון לשוב למדרגה הראשונה שהיה בתחלה עמה, לא יוכל בודאי לשוב עמה למדרגה הראשונה לעולם.

אם נישאת הגרושה לאחר אסורה לבעלה אבל לאחר מותרת

"אַחֲרֵי אֲשֶׁר הִטְמָאָה", אפשר תאמר, שהטמאה בלבו, אם כן אפילו אם תתרחק ותזנה בלא נשואין, אלא כיון שנדבקה לאחר הזה, הרי קבלה עליה חלקו של צד הרע ההוא, ובעלה הראשון שהוא מצד הטוב, לא יהיה לו עוד בה חלק לעולם, ולא יפרה עוד כלל למקום ההוא, אבל אם שלחה האיש האחרון, או "כִּי יָמוּת הָאִישׁ הָאֶחָרוֹן", לשאר אנשים מותרת, שאפשר תמצא אחר כמקדם, שידווג עמה.

זיו הזוהר

אחר. נט. היינו הנשמה שנתגרשה למעלה לבוא בגלגול והאשה שנתגרשה למטה, וזה האיש השני נקרא אחר כיון שהראשון גרשה לפי שמצא בה ערות דבר, וזה השני לא איכפת לו בזה, ולקחה לאשה.

נו. האי מזבח רמז על מדת המלכות, עלמא דנוקבא, שורש נשמות הנקבות. נז. שלהגרושה מזדמן לה בעל שהנשמה שלו נתגרשה ממשכן העליון לבוא בגלגול, בשביל שלא רצה לקיים מצות פריה ורבייה. נח. אחר רמז על מקום שרובץ כח הטומאה של אל

איש שיש לו בנים דבר רע לו שישא גרושה

אמנם מי שיש לו בנים מאשתו הראשונה, והכניס זו לתוך ביתו, בזה היום הוא נדבק בחרב קשה המתהפכת, בעבור שני טעמים, אחד שהרי כבר דחתה שנים החוצה, וזה הוא השלישי, ועוד כלי שנאחז בה אחר, איך יבא הוא ליתן בה רוח שלו וישתתף עמה ויתדבק בה, לא מפני שהיא אסורה, אלא מפני שבודאי שתפות רע היא אליו.

ספר זוהר השבת – לְאִבּוֹת וּבָנִים, זְקֵנִים עִם נְעָרִים
עִם לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ – מְנוּקָד מְפָסָק וּמְחוּלָק לְקַטְעִים
מְסוּדָר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

ספר זוהר הקדוש חק לישראל דף היומי
עם לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ – מְנוּקָד מְפָסָק וּמְחוּלָק לְקַטְעִים
מְסוּדָר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

